

Empar, fallera major infantil

Fani Grande

Dibuixos de Ramon Pla

ET DONEM LA BENVINGUDA A LECTURA ACTIVA!

Aquest és el quadern de treball *Lectura activa* del llibre *Empar, fallera major infantil*, de Fani Grande. Les activitats que et plantejem a continuació tenen com a objectiu ajudar-te a recordar el contingut del llibre i treballar una sèrie de qüestions que s'hi relacionen però que, a més, et resultaran útils per a altres aspectes de la teua vida acadèmica i social. També pots fer les activitats digitals autocorrectives que trobaràs en el web www.bromera.com/emocionat, juntament amb altres recursos.

La primera part del quadern planteja un treball sistemàtic i escrit, mentre que en la segona part trobaràs activitats per a resoldre de manera individual i unes altres que hauràs de treballar en parella, en petit grup o amb la classe sencera; a més, hauràs de llegir en veu alta, modular la veu, improvisar parlaments, bastir arguments per a fonamentar les teues opinions, inventar històries i fer tota una sèrie de treballs diversos, originals, engrescadors i divertits.

Au, va, acompanya'ns!

LECTURA
activa

COMPRENSIÓ LECTORA

1. Respon aquestes preguntes sobre la xiqueta de la coberta.

- Com li diuen?
- Què du sempre als cabells? Per què?
- Què s'hi amaga?
- Escribe quatre adjectius amb els quals la descriuries.

2. Qui és cada personatge? Relaciona.

Dolors •

Naiat •

Juan •

Manola •

Empar •

Vicent •

• La protagonista

• Amiga d'Empar que vingué de Tinduf

• El president de la falla

• La bibliotecària

• El iaio d'Empar

• La brodadora

3. Què vol ser Empar per damunt de totes les coses?

.....

4. A què es dediquen els pares d'Empar? Què pensen del seu disig?

.....

.....

.....

5. Com es refereix Empar a sa mare quan li vol demanar alguna cosa?

.....

6. Escriu els noms de les millors amigues d'Empar i descriu-les.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Naiat prové d'un camp de refugiats a Tinduf. Investiga i escriu a quin país i a quin continent es troba i també què és el conflicte del Sàhara Occidental.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Relaciona aquestes frases fetes amb el significat corresponent.

Tindre la castanya torta. •
Ser un tros de col. •
Anar al gra. •
Dir una paraula més alta que una altra. •
Importar un rave. •

- Tractar l'assumpte important sense perdre el temps.
- Parlar malament.
- Estar de mal humor.
- No importar gens.
- Ser ignorant.

9. A la tia Consuelo li agrada molt cuinar. Observa les imatges d'aquests dolços que s'anomenen en l'escena 2 i escriu-ne el nom.

braç de gitano

rotllets de Sant Blai

coca de llanda

panou

bunyols

pastissets de moniato

10. Ordena les lletres per a descobrir a quins menjars de la lectura fan referència les definicions.

OLQUTIRLESA

ESLNCLEOAU

LBLITO

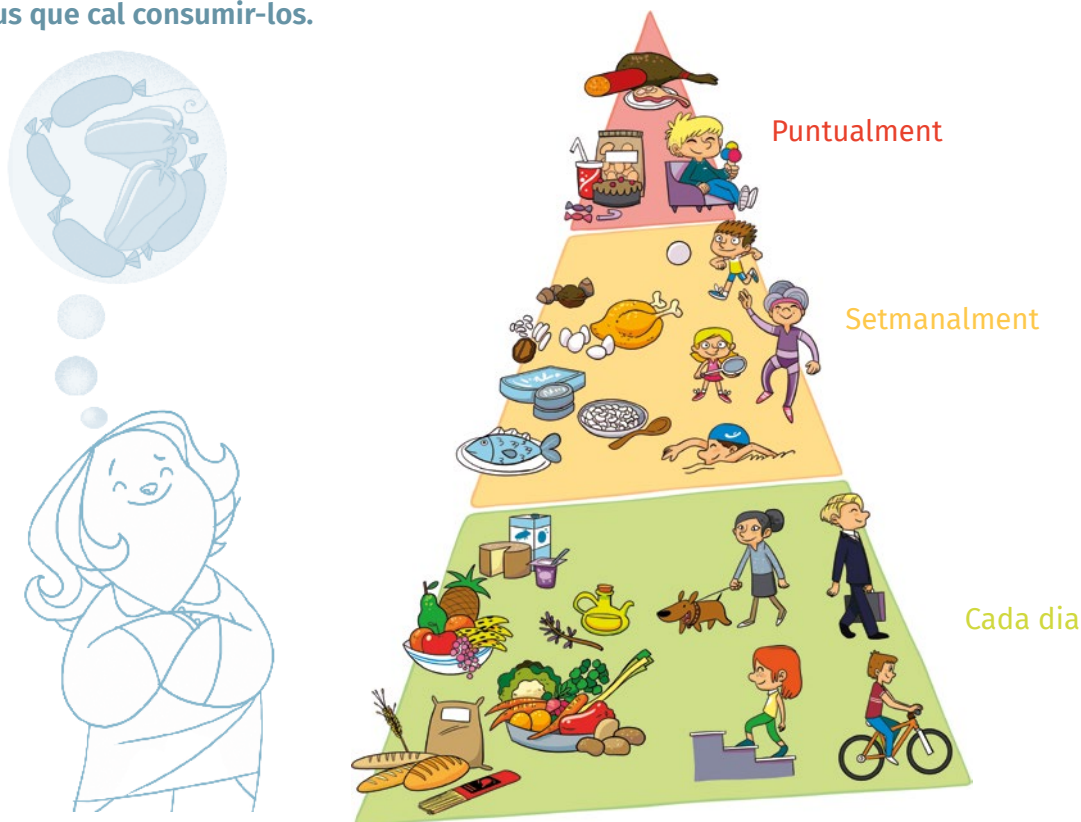
DARSBARBEMÒLSE

- Plat fet amb arròs, bledes, creïlles i caragols, que es fa en un perol i queda cal·dós.
- Panet salat de pasta amb oli, de forma allargada i molt cuit, sovint amb llavorettes.
- Llesca de pa mullada amb llet i arrebossada amb ou batut que es frig i se serveix amb sucre o mel per damunt.
- Menjar constituït bàsicament per creïlles, cebes i bajoques bollides, adobades amb oli, vinagre i sal.

11. Troba en la sopa de lletres les 5 coses que més li agraden a Empar.

A	S	F	G	Q	M	E	R	U	I	O
Z	F	A	L	L	E	S	A	S	D	F
X	Y	F	S	A	N	C	V	B	G	H
C	X	C	V	B	J	A	Q	E	R	T
V	R	T	Y	U	A	A	S	X	B	K
L	L	E	G	I	R	P	O	U	N	B
B	C	V	B	N	C	M	K	L	J	G
N	H	U	Y	T	A	R	E	Q	A	Z
M	A	R	X	E	S	M	O	R	E	S
M	Z	X	C	J	O	C	S	V	B	N
K	F	D	S	R	L	T	Y	U	I	O
J	A	S	D	F	A	H	J	K	L	P

12. Observa aquesta piràmide nutricional i classifica els aliments segons la freqüència amb què creus que cal consumir-los.

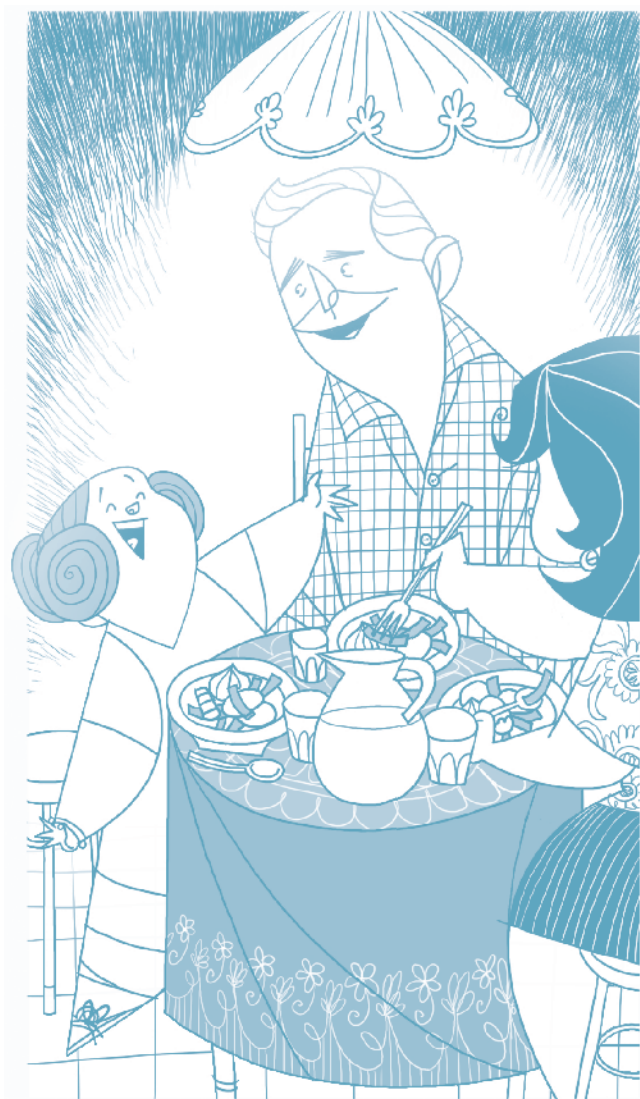

ous	dolços	verdures	refrescos	lactis	llepolies	llegums	fruita

Tots els dies	Alguns dies a la setmana	En cas de consumir-ne, només ocasionalment

13. Creus que Empar segueix una dieta saludable? I la seua amiga Carlota? Practiquen algun tipus d'activitat o esport? Fixa't en la piràmide i digues quina activitat els recomanaries.

14. Observa la il·lustració i explica amb les teues paraules què està passant.

15. Escriu què havia d'aportar cada persona segons el pla d'Empar.

- La tia Consuelo:
- Naiat, Carola i Empar:
- El tio Soquero:
- Pilar i Tere:
- El pare d'Empar:

16. Qui és Núria Clemente? Què vol aconseguir son pare i com ho intenta?

17. Quines característiques té Empar que penses que fan que Juan, el president, la trie per a ser fallera major infantil?

18. Creus que és just que les persones que tenen menys diners no puguin arribar a ser falleres majors o presidents d'una falla? Per què?

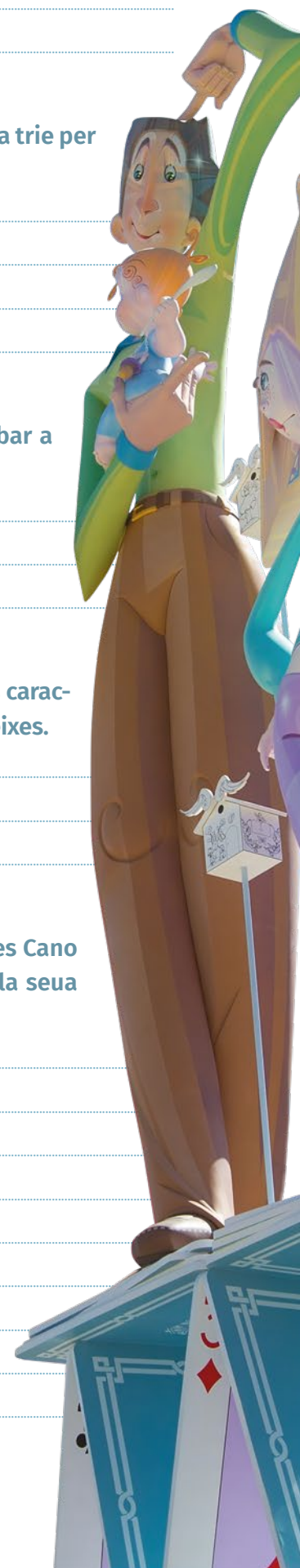
19. En la introducció del llibre s'explica com va sorgir la festa de les falles i quines característiques tenia inicialment. Anota-ho breument i afig altres dades, si en coneixes.

20. Quan Empar va a la biblioteca, Dolors li parla de Vicent Andrés Estellés, Carles Cano i Pep Gimeno, *Botifarra*. Tria'n un dels tres i fes una xicoteta recerca sobre la seua biografia i les seues obres o cançons més conegudes.

• Nom:

• Biografia:

• Obres o cançons més importants:

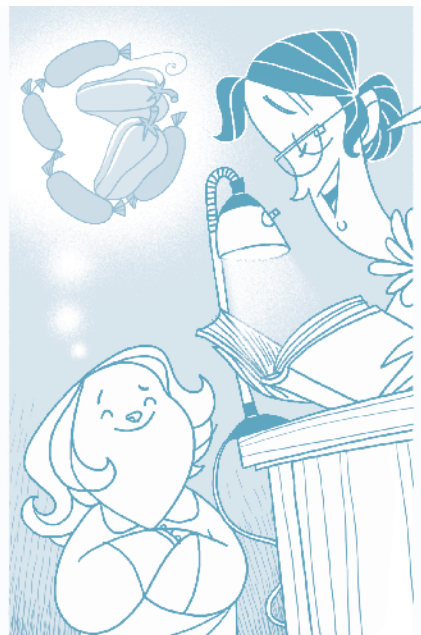
21. Què és el que més li agrada llegir a Empar? I el que menys?

.....

.....

.....

.....

22. I a tu, què t'agrada llegir? Per què?

.....

.....

.....

23. Explica en què consisteix el fons del decorat, qui són els follets i quina funció tenen.

.....

.....

.....

.....

24. Indica si aquestes afirmacions sobre les acotacions són vertaderes (V) o falses (F).

Són notes que apareixen en les obres teatrals.	
Estan escrites en negreta.	
Les explicacions que donen només fan referència al decorat.	
Les acotacions s'escriuen entre parèntesis.	
Han de ser llegides pels actors i actrius de l'obra de teatre.	

- Reescriu les oracions falses de manera que les convertisques en vertaderes.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

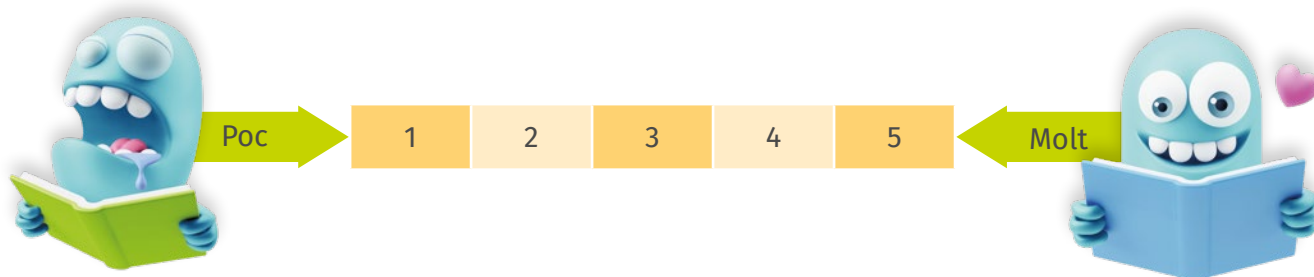

25. Fixa't en l'exemple i completa la graella amb acotacions de l'escena 8.

Acotacions de l'escena 8 que fan referència a...	
Espai	(Estan a la saleta de cal president de la Falla.)
Accions dels actors	
To de veu	
Estat d'ànim	
Decorat	

26. Escribe tres raons per les quals recomanaries, o no, la lectura d'*Empar*, fallera major infantil.

27. Valora el llibre de l'1 al 5, segons quant t'haja agradat.

LECTURA EN VEU ALTA

Abans de començar a llegir en veu alta...

- Subratlla les paraules menys conegudes per a tu i repeteix-les tantes vegades com ho necessites.
- Fixa't bé en la puntuació.
- Assegura't que entens tot el text.

1. Llig el text i puntua'l per a preparar-ne la lectura en veu alta.

Empar, fallera major infantil ens conta la història d'una xiqueta d'uns nou o deu anys que viu en un poble de València. Una xiqueta vital optimista amb personalitat que sempre porta els dos monyos de fallera, on s'amaga la clau de casa. Sent un inabastable deler pel menjar. Tant li fa dolç o salat el que li agrada és que siga casolà. Vol ser fallera major infantil de la seua falla però els pares no volen perquè no tenen diners per a totes les despeses que això comporta. Empar ha elaborat un pla que durà endavant gràcies a la seua capacitat de persuasió i l'ajuda del veïnat, amigues i altres còmplices.

- Ara torna'l a llegir com si fores un contacontes. Utilitza la melodia de fons que trobaràs en la fitxa del llibre de l'espai www.bromera.com/emocionat.

2. Torna a llegir el fragment de l'activitat anterior, però...

- Com si estigueres molt trist.
- Com si tingueres molta pressa.
- Com si estigueres recitant un poema.

3. Dolors recita a Empar aquests versos del poema «Res no m'agrada tant» d'Estellés. Llig-lo en veu alta i, en acabant...

- Recita'l cantant com si fores Pep Gimeno Botifarra. Pots veure vídeos seus a YouTube.
- Recita'l com si cantares un rap. Trobaràs la melodia de fons en la fitxa del llibre de l'espai www.bromera.com/emocionat.
- Recita'l afegint sons o onomatopeies al final de cada vers.

Res no m'agrada tant
com enramar-me d'oli cru
el pimentó torrat, tallat en tires.
Cante llavors, distret, raone amb l'oli cru,
amb els productes de la terra.

M'agrada molt el pimentó torrat,
mes no massa torrat, que el desgracia,
sinó amb aquella carn mollar que té
en llevar-li la crosta socarrada...

Cloc els ulls i me'l fot.

En l'espai Emociona't trobaràs un *booktube* sobre el llibre que acabes de llegir. Anima't a fer el teu propi *booktube* i envia'l a emocionat@bromera.com.

4. Prepara la lectura en veu alta d'aquesta notícia sobre una fallera major infantil. Llig-la als companys i les companyes com si fores un periodista retransmetent la notícia. Entra al web d'Emociona't i utilitza la sintonia del telenotícies, que trobaràs en la fitxa del llibre.

La fallera major infantil de Gandia per a l'any 2018, Núria Llopis Carrasco, es dirigia anit per primera vegada a l'assemblea de la federació en un acte molt important, ja que les màximes representants de les properes falles han pogut conèixer els membres de l'Assemblea de la Federació de Falles, formada pels representants de les 23 comissions gandianes.

Núria, amb només 10 anys, volgué transmetre els seus sentiments per la millor festa del món, segons el seu parer. «És la primera vegada que em dirigisc a tots vosaltres com a fallera major infantil. Prompte ho faré davant dels representants infantils de les falles, el dia de la meua *demanà* al Palau Ducal. Per això és tan important per a mi un dia com hui: suposen les meues primeres paraules oficials. I no sabeu quina il·lusió em fa que siguen precisament a vosaltres», afirmava Núria Llopis.

La màxima representant de les falles de Gandia coneix ja les funcions que porta a terme l'Assemblea de la Federació de Falles: «Sou els que teniu una major quota de responsabilitat i els que esteu en primera fila de l'organització de la nostra festa fallera. Sé que els membres de la junta coordinaran els actes com la crida, les cavalcades, els dies de falles... però eixa coordinació depén també de l'actitud activa i positiva que de ben segur tindreu perquè tots els actes isquen de la millor manera. Pensant-ho bé, depenc en part de vosaltres perquè tot vaja perfecte. I ja vos dic que estic absolutament tranquil·la: sé que vos esforçareu al màxim perquè tot siga un èxit».

Núria també va aprofitar per a presentar-se i explicar d'on naix el seu sentiment per la

festa fallera: «Sóc Núria. La filla de Raül i de Pilar. I la germaneta menuda de Raül. Els quatre formem una família molt unida. Ja sabeu que el papà té un negoci que és un punt d'encontre per a moltes falles de Gandia. Al voltant dels seus cafés i dels seus pastissos sempre es parla de falla. Especialment de la Falla Màrtirs, que és la nostra i de la qual ens sentim orgullosos».

I conclouia d'aquesta manera: «Al principi pareixeré un poc tímida i haureu de vindre cap a mi. Però no vos en refieu! Al cap de poc de temps seré jo la que em tiraré al vostre coll i la que no parará de xarrar de les coses que més m'agraden: les Falles. Ja veureu!».

Font: <http://www.fallesdegandia.org/nuria-llopis-presentacio-assemblea/>
(adaptació)

5. En grups de 4 persones, repartiu-vos els tres personatges i que un faci de narrador llegint les acotacions. Després, prepareu la lectura dramatitzada en veu alta d'aquest fragment de l'obra.

(És l'hora de berenar, EMPAR, CAROLA i NAIAT juguen al sambori al passeig Rei En Jaume, davant de la Casa de la Cultura i de la Llar dels Jubilats de l'Horta Nord. EMPAR i NAIAT s'han fet molt amigues des que NAIAT arribà al poble, provinent d'un campament de refugiats a Tinduf. CAROLA és molt amigueta també, encara que és una miqueta punxa i sempre està punxant. De vegades es clava amb NAIAT perquè a casa ha sentit dir que és «forastera».)

CAROLA. (Porta una bosseta plena de dolços industrials a la mà.) I això està bo, Empar? (Mira l'entrepà d'EMPAR amb cara de fàstic.)

EMPAR. Boníssim!!!

NAIAT. Segur que dus pa amb oli i sal...
A que sí???

EMPAR. Ho has endevinat... (Cerimoniosament.) Carola, et presente Pa amb oli i sal... Pa amb oli i sal, et presente la senyoreta Carola!

CAROLA. Si ma mare em posa això de berenar, vomite. (Fa gest de fàstic.)

EMPAR. Tu estàs poc fava, Carola. Se't farà la cara plena de granets de

tant de menjar coses empaquetades...

CAROLA. I a tu se't farà cara de panou...

EMPAR. El panou és bo per a la salut...
Que no du «greixos roïns». (Molt resabuda, com li ho ha dit la TIA CONSUELO.)

NAIAT. Vinga, no vos baralleu... Tira, Empar, et toca a tu.

CAROLA. Tu què en sabras, de greixos roïns...

EMPAR. Sí que ho sé, què són.

CAROLA. Sí, clar... Ara diràs que ho has llegit en un llibre...

NAIAT. Nooo, ens ho va explicar la meua mare l'altre dia quan estaven ficant al forn els panous.

CAROLA. Ah sí, quina mare?... Com que en tens dos...

NAIAT. Sí, tinc molta sort de tindre dos mares... A que sí, Empar?

EMPAR. I tant!!! Eres una sortuda, que damunt són forneres i et fan coques de llanda amb nous i tot el que tu els demanes... (EMPAR saliva com si no haguera menjat en tres dies.) Calla, Naiat, calla... (Teatrera.) I tu, Carola, no m'ho recordes, ni digues panou, que m'entra més gana i ja no em queda berenar...

PROPOSTES PER A LA LECTURA DIALOGADA

1. Amb l'ajuda de la persona docent, acordeu una data per a rellegir el llibre. Cada u, de manera individual, ha de subratllar aquelles oracions o fragments que li criden l'atenció o que parlen de temes interessants per a ser discutits entre tota la classe.

Ja a l'aula:

- Seieu en cercle per a començar l'activitat.
 - Trieu un company o companya perquè modere la tertúlia.
 - Per torns, aneu llegint els fragments que us hagen cridat l'atenció, i digueu per què.
 - Després de cada lectura, establiu un diàleg i doneu les vostres opinions.
2. A Empar li agrada molt menjar, especialment dolços, i podria fer-ho a tothora. Entre tots, comenteu i debateu sobre aquests aspectes per a seguir una dieta saludable.
 - Sempre és millor consumir menjar casolà i no productes prefabricats o industrials. Esbrineu per què, doneu la vostra opinió i expliqueu els vostres hàbits.
 - Quantes menjades convé fer cada dia? I quantes racions de fruita i verdura cal menjar a diari?
 - Vosaltres cuineu habitualment? Amb qui ho feu i quines receptes sabeu preparar? Expliqueu-ho als companys.
 3. Les Falles són unes festes en què el vestuari i el monument faller tenen un paper clau. Comenteu:
 - Sou fallers o falleres? Com viviu aquestes festes?
 - Quines festes se celebren al lloc on viviu? Per què es caracteritzen? Quina n'és la vestimenta típica?

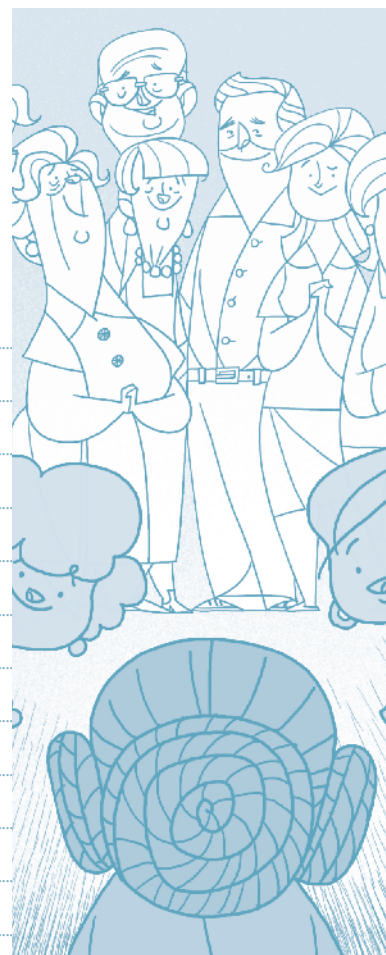
4. Entreu al canal de YouTube d'Emociona't i mireu l'entrevista que un alumne ha realitzat a l'autora, Fani Grande. En un moment de l'entrevista parlen de la importància d'aconseguir les coses amb esforç per u mateix. Què en penseu?

Recorda que...

- És important escoltar els altres participants.
- L'opinió de tots és igual de vàlida.
- Cal respectar el torn de paraula.
- S'han d'aportar arguments raonats a la discussió i, sempre, amb respecte.

- EMPAR. (*Escriu al diari.*) Benvolgut iaio Vicent, dos punts. [...] Que tu em digueres que havia de ser agraïda. Adéu, iaio... Eres el iaio més guai del món.

- Estimats fallers i falleres, n'estic molt, de representar la Comissió, perquè per a ser cal tindre molta il·lusió i moltes ganes de fer coses per a la falla...

3. Torna a escriure aquest fragment teatral en forma de narració en tercera persona.

ESCENA 1
Arròs amb bledes

(És quasi l'hora de dinar. EMPAR ha tornat de l'escola, com sempre, morta de fam i arramblant el primer que troba, siga dolç o salat. Està davant de la nevera, amb la porta oberta de bat a bat, dotorejant l'interior. La MARE entra en escena per l'altra banda d'on està EMPAR, espenta una taula amb rodets que deixa enmig de l'escenari. Damunt de la taula hi ha unes garbes de bledes, unes creïlles, caragols, i un cossiòl on la MARE anirà trossejant les verdures mentre parla amb EMPAR.)

MARE. *(Crida.)* Empar!!!... Fes el favor de tancar la nevera!!!

EMPAR. *(Amb els monyos de fallera, fa careta de «glubs, m'han pillat» i molt, molt teatral.)* Aiii, maretaaa, és que estava una miqueta marejada... Crec que necessite menjar alguna coseta perquè no em trobe gens bé. *(Exagerant.)*

MARE. *(Irònica.)* I el paquet sencer de rosquilletes que t'has menjat pel camí?

EMPAR. *(Sorpresa.)* Qui t'ho ha dit?

MARE. *(Dissimulant.)* Un pardalet.

EMPAR. T'ho ha dit la tia Maria, la Conillota?... Eixa és poc reguinyosa!

MARE. Empar, no parles així de les persones majors!

EMPAR. Eixa «persona major» ens tira poalades d'aigua en la vorera perquè no vol que botem a la corda davant de sa casa...

MARE. M'és igual, a les persones majors cal respectar-les... Tu què saps per què té reguiny?... I si està malalteta?...

EMPAR. O si té la castanya torta?...

MARE. Empar!!!

EMPAR. *(Riu molt.)* Això m'ho diu la tia Consuelo!!!

MARE. Mala parella feu, tu i la tia Consuelo...

EMPAR. Mami-mareta, no t'enfades amb mi... És que tenia molta fameta i Pilar, la del forn, m'ha vist que feia mala cara i m'ha donat les rosquilletes.

(Falaguera.)

MARE. Que no t'has menjat l'entrepà de moixama quan has eixit al pati?

EMPAR. Sí... Però era molt xicotet.

MARE. Però si t'he posat més de mitja pataqueta!!!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Quadern didàctic referit al llibre
Empar, fallera major infantil
(ISBN: 978-84-9026-591-8)
© Mar Aranda i Teresa Gregori
© Edicions Bromera, SL
www.bromera.com
DL: V-1877-2017

Empar, fallera major infantil

Empar és una xiqueta vital i optimista que vol ser fallera major infantil de la seua comissió. Però a casa no van molt bé les coses i son pare i sa mare no ho veuen gens clar. Empar pensa una solució i demana ajuda a amics i veïns per a aconseguir el seu somni. Ho sabrem al final d'aquesta deliciosa obra sobre l'amistat, la il·lusió... i les falles!

Fani Grande

És periodista, presentadora, escriptora, guionista i bloguera. Ha col·laborat en diversos diaris i ha treballat en ràdio i televisió. El seu blog es va convertir en el llibre *El Fémur de Eva* (CientoCuarenta, 2014) i *Empar, fallera major infantil* és la seua primera obra dirigida al públic infantil.

Ramon Pla

Ha estudiat ensenyaments artístics a l'Escola d'Artesans i disseny gràfic i il·lustració a l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics de València. Ha publicat diversos llibres i ha fet diverses exposicions col·lectives. També ha il·lustrat títols com *La sopa de Lletres*, *La fada Masovera* o *La fada dels somnis*, entre d'altres.

